

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 1/21

FACULTATEA MEDICINĂ

PROGRAMUL DE STUDII 0913.1 ASISTENȚĂ MEDICALĂ GENERALĂ

CATEDRA DE ONCOLOGIE

APROBAT

la ședința Comisiei de Asigurare a Calității și
Evaluării Curriculare în Medicină
Proces verbal nr. 1 din 10.09.21

Președinte prof. univ., dr. hab. șt. med.

Suman Serghei

(semnătura)

APROBAT

la ședința Consiliului Facultății de Medicină 1
Proces verbal nr. 1 din 21.09.21

Decanul Facultății prof. univ., dr. hab. șt. med

Plăcintă Gheorghe

(semnătura)

APROBAT

la ședința Catedrei de oncologie
Proces verbal nr. 02 din 14.09.2021

Șef catedră prof. univ., dr. hab. șt. med.

Sofroni Dumitru

(semnătura)

CURRICULUM

**DISCIPLINA
ÎNGRIJIRI CALIFICATE ÎN ONCOLOGIE**

Studii superioare de licență (ciclul I)

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Curriculum elaborat de colectivul de autori:

Sofroni Dumitru, dr. hab. șt. med., prof. univ.
Ghidirim Nicolae dr. hab. șt. med., prof. univ.
Martalog Valentin dr. șt. med., conf. univ.
Rotaru Tudor dr. șt. med., conf. univ.
Cucieru Cristina, aist. univ.

Chișinău, 2021

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 2/21

1. PRELIMINARII

- Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională / specialității
Disciplina *Îngrijiri calificate în oncologie* reprezintă un element iminent în formarea clinică a studentului. În prezent, incidența neoplaziilor maligne este în continuă creștere, fiind prognozată clasarea acestora pe locul întâi în structura generală a mortalității către anul 2030. Succesul managementului eficient în cazul pacientului oncologic este direct proporțional asigurării unei abordări complexe, care prevede nu doar un act calitativ de diagnostic și tratament în sine cât și o îngrijire profesionistă și empatică. Astfel, printre premisele de bază ale disciplinei *Îngrijiri calificate în oncologie* se regăsesc înțelegerea importanței specialității clinice Oncologie, cunoașterea, explicarea și înțelegerea noțiunilor specifice oncologiei, dobândirea abilităților de evaluare a bolnavului oncologic și de comunicare a diagnosticului de cancer, necesitatea implementării unor măsuri de prevenție și diagnostic precoce, însușirea principiilor de diagnostic, tratament, îngrijire și supraveghere în cadrul tratamentului specific.
- Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională
Formarea unor competențe cognitive cât și a abilităților funcționale de aplicare care vizează teoriile și noțiunile specifice disciplinei *Îngrijiri calificate în oncologie*, în aspectul însușirii particularităților de evaluare, supraveghere și nursing pre- și postterapeutic.
- Limba/limbile de predare a disciplinei: română;
- Beneficiari: studenții anului IV, facultatea de Medicină Nr.1

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	S.07.O.065		
Denumirea disciplinei	Oncologie		
Responsabil de disciplină	dr. hab.șt. med., prof. univ. Dumitru Sofroni		
Anul	IV	Semestrul	VII
Numărul de ore total, inclusiv:			120
Curs	20	Lucrări practice	20
Seminare	20	Lucrul individual	60
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	4

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- **la nivel de cunoaștere și înțelegere:**
 - să utilizeze actele normative ce reglementează domeniul oncologiei (protocoale, ghiduri, standarde etc.);
 - să cunoască principalele afecțiuni oncologice;
 - să cunoască etiologia maladiilor oncologice;
 - să înțeleagă particularitățile stărilor precanceroase;
 - să determine factorii predispozanți și tipurile de profilaxie efectuate cu scop de prevenire a patologiei oncologice;
 - să cunoască semnele clinice generale și specifice (în dependență de localizare) unui proces oncologic;
 - să determine modalitățile de tratament în oncologie;
 - să înțeleagă specificul secției de oncologie;
 - să cunoască etapele procesului de îngrijire a pacientului oncologic;

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 3/21

- să determine tipurile de intervenții ale asistentului medical în secția de oncologie;
 - să evalueze activitatea de îngrijire a pacienților cu afecțiuni oncologice;
 - să acumuleze o experiență clinică adecvată în îngrijirea bolnavului oncologic;
 - să colaboreze cu alți colegi din sectorul medical;
- **la nivel de aplicare:**
 - să demonstreze abilități de comunicare cu pacientul oncologic bazate pe principiile eticii profesionale;
 - să demonstreze atitudine empatică față de pacient și rudele acestuia;
 - să implementeze corect prevederile actelor normative în activitatea clinică;
 - să aplice principiile de profilaxie a maladiilor oncologice;
 - să identifice cancerul în dependență de sistemul afectat;
 - să constateze identificarea factorilor etiologici ai maladiilor oncologice;
 - să cunoască modalitățile de depistare a cancerului;
 - să aplice principiile de tratament la pacienții oncologici;
 - să colecteze datele, analizarea și stabilirea în mod independent a afecțiunilor oncologice;
 - să planifice și să organizeze asistența medicală necesară pacienților oncologici;
 - să poată aprecia etapele îngrijirilor aplicate, raportate la obiectivele stabilite;
 - să reacționeze rapid și eficient în cazurile apariției unor probleme de îngrijire a bolnavilor cu afecțiuni oncologice;
 - să lucreze asupra ridicării nivelului profesional;
 - să colaboreze eficient cu alți colegi din sistemul sanitar;
 - **la nivel de integrare:**
 - să fie capabil de a evalua locul și rolul îngrijirii pacienților cu afecțiuni oncologice în pregătirea clinică;
 - să manifeste atitudini responsabile în aplicarea procesului de îngrijire a pacienților oncologici;
 - să demonstreze competențe de lucru în echipa multidisciplinară;
 - să argumenteze rezultatele îngrijirii obținute la bolnavii cu afecțiuni oncologice;
 - să fie competent să utilizeze critic și cu încredere informațiile obținute, utilizând noile tehnologii informaționale și de comunicare;
 - să fie abil să utilizeze tehnologia multimedia pentru a primi, evalua, stoca, prezenta și schimba informații, și pentru a comunica și a participa în rețele prin intermediul internetului;
 - să fie capabil de a învăța să învețe, ceea ce va contribui la ridicarea nivelului profesional.

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

- cunoașterea limbii de predare;
- competențe confirmate în științe la nivelul preclinic (anatomie, fiziologie, fiziopatologie, farmacologie, chirurgie, medicina internă, psihologie, etică);
- competențe digitale (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică);
- abilitatea de comunicare și lucru în echipă;
- calități – toleranță, compasiune, autonomie.

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Nmărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări	Lucru

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 4/21

			practice	individual
1.	Asistența medicală în oncologie. Cancerul: definiție, epidemiologie și etiologie, incidență, prevalență, mortalitate, factori de risc pentru apariția cancerelor: exogeni, endogeni și cancerogeneza umană (fizică, chimică, virală), simptome în afecțiunile oncologice. Principalele afecțiuni oncologice (prezentare pe aparate și sisteme). Prevenția cancerului: prevenția primară, secundară și terțiară; depistarea precoce și screening-ul cancerelor – principii, metode practice, rezultate. Principiile diagnosticului clinic și imagistic în cancer; marker tumorali. Importanță practică a stadializării TNM în cancer. Principiile tratamentelor oncologice (tratamentul chirurgical, radioterapic, chimioterapic și imunoterapic). Atribuțiile asistentului medical în serviciul de oncologie. Procesul de îngrijire – etape, avantaje, dezavantaje Etica și deontologia în serviciul oncologic.	2	4	6
2.	Asistența medicală în oncoginecologie. Noțiuni generale anatomice și fiziologice a organelor genitale externe și interne. Tumorile oncologice ale vulvei, vaginului, colului uterin, corpului uterin, trompelor uterine și a ovarelor. Reguli generale de pregătire pentru examinări de laborator, imagistice și endoscopice. Scurgerile patologice ale organelor genitale feminine. Îngrijirea bolnavilor după intervenții chirurgicale intraabdominale. Îngrijirea bolnavilor după intervenție chirurgicale la organele ginecologice externe. Îngrijirea bolnavilor cu hemoragii în oncoginecologie.	2	4	6
3.	Asistența medicală în cancerul mamar. Glandele mamare – noțiuni de anatomie și fiziologie. Ganglionii limfatici regionali. Epidemiologia, etiologia, incidența, prevalența, mortalitatea cancerului mamar. Factori de risc pentru apariția cancerului mamar: exogeni, endogeni. Formele clinice a cancerului mamar. Examenul fizic al glandelor mamare – inspecția, palparea. Autopalparea glandelor mamare. Principiile diagnosticului cancerul glandei mamare. Recoltări de produse biologice și patologice. Examene imagistice: radiografii, ecografii, tomografii computerizate, rezonanță magnetică nucleară, scintigrafii. Principiile tratamentului cancerului mamar (chirurgical, radioterapic și chimioterapic). Prevenția cancerului: prevenția primară, secundară și terțiară; depistarea precoce și screening-ul cancerelor – principii, metode practice. Rolul asistentului medical în conduita pacientului cu cancer al glandei mamare.	2	4	6
4.	Asistența medicală în cancerul bronhopulmonar și esofagian. Noțiuni generale. Anatomia și fiziologia plămânilor. Factorii de risc și stările precanceroase ai	2	4	6

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 5/21

	<p>cancerului pulmonar. Clasificarea clinico-anatomică a cancerului bronhopulmonar. Manifestările clinice și metodele de depistare a cancerului bronhopulmonar. Asistența medicală în tratamentul pacienților cu cancer bronhopulmonar. Îngrijirea pacienților cu cancer pulmonar.</p> <p>Cancerul esofagian. Anatomia și fiziologia esofagului. Factorii de risc ai cancerului esofagian. Evoluția clinică și metodele principale de diagnostic a cancerului esofagian. Tratamentul și îngrijirea pacienților cu cancer esofagian.</p>			
5.	<p>Asistența medicală în cancerul gastric, hepatic și organelor zonei pancreato-duodenale.</p> <p>Noțiuni despre anatomia și fiziologia stomacului. Noțiuni teoretice despre cancerul gastric - epidemiologie și etiologia cancerului, incidență, prevalență, mortalitate, factori de risc. Examinarea clinică a pacientului cu cancer gastric. Intervenții paraclinice în cancerul gastric (prelevarea probelor pentru examenul de laborator, examenul radiologic, examenul endoscopic, examenul histologic). Principii de tratament aplicate la pacientul cu cancer gastric. Pregătirea pacientului pentru tratamentul chirurgical. Rolul asistentului medical în pregătirea pacientului pentru intervenție chirurgicală, monitorizarea pacientului în perioada post-operatorie. Noțiuni despre anatomia și fiziologia ficatului și pancreasului-epidemiologie și etiologia cancerului, incidență, prevalență, mortalitate, factori de risc pentru apariția cancerelor: exogeni, endogeni și cancerogeneza umană (fizică, chimică, virală). Examinarea clinică a pacientului cu patologie oncologică a ficatului și pancreasului. Intervenții paraclinice în cancerul hepatic și pancreatic (prelevarea probelor pentru examenul de laborator, examenul radiologic, examenul endoscopic, examenul histologic). Principii de tratament aplicate la pacientul cu cancer hepatic și pancreatic. Pregătirea pacientului pentru tratamentul chirurgical. Rolul asistentului medical în pregătirea pacientului pentru intervenție chirurgicală, monitorizarea pacientului în perioada post-operatorie.</p>	2	4	6
6.	<p>Asistența medicală în cancerul colonului și rectului.</p> <p>Noțiuni generale anatomice și fiziologice ale colonului și rectului. Tumorile oncologice ale colonului și rectului. Alimentația bolnavului cu patologie oncologică ale colonului și rectului. Supravegherea bolnavului. Îngrijirea bolnavului cu disfuncții intestinale (diaree, constipație, vărsăturile, meteorism). Metodele radiologice de diagnostic în afecțiunile colonului și rectului. Pregătirea bolnavului pentru examinări ultrasonore. Reguli generale de pregătire pentru examinări radiologice. Metodele</p>	2	4	6

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 6/21

	<p>endoscopice de diagnostic în afecțiunile colonului și rectului. Clismele.</p> <p>Definiție. Tipurile de clisme. Îngrijirea bolnavului după intervenții chirurgicale. Îngrijirea bolnavului în perioada postoperatorie. Supravegherea pansamentului. Combaterea durerilor postoperatorii și ridicarea moralului bolnavului. Hidratarea și alimentarea bolnavului. Mobilizarea bolnavului.</p>			
7.	<p>Asistența medicală în cancerul sistemului reno-urinar și prostatei. Etiopatogeneza cancerului renal. Extinderea primară și metastazarea cancerului renal. Clasificarea stadializarea TNM, AJCC, ediția a 8-a, 2017. Formele clinice și histologice. Metodele de diagnostic (urografia i/v, USG, TC, angiografia). Metodele de tratament (chirurgical, radioterapic, chimioterapic, hormonal). Pronosticul.</p> <p>Cancerul vezicii urinare. Etiopatogeneza. Formele clinice și histologice. Stadializarea TNM, AJCC, ediția a 8-a, 2017. Metodele de diagnostic și tratament. Tipurile de operații: cistectomia, rezecția vezicii urinare, hemirezecția vezicii urinare. Operații paliative: epicistotomia, uretero – cutaneostomia. Nefrostomie percutanată. Pronostic.</p> <p>Cancerul de prostată, incidența. Factorii etiopatogenetici. Clasificarea histopatologică. Clasificarea TNM, AJCC, ediția a 8-a, 2017. Metodele de diagnostic și tratament. Evoluție și pronostic. Îngrijirea pacientului în perioada postoperatorie. Supravegherea pansamentului.</p>	2	4	6
8.	<p>Asistența medicală în cancerul cutanat și melanomul malign. Noțiuni generale de anatomie și fiziologie ale pielii. Stările precanceroase obligante și facultative ale pielii. Tumorile maligne și benigne ale pielii. Supravegherea bolnavului (comportamentul bolnavului, funcțiile vitale și vegetative ale organismului, apariția unor manifestări patologice la nivelul tegumentului și a mucoaselor). Îngrijirea bolnavului cu tumori ale pielii ulcerate (eliminări seroase, hemoragice, purulente). Recoltarea frotiului citologic (amprentă, puncție aspirație sau prin raclaj). Îngrijirea pacientului cu tumori ale pielii ce afectează mobilitatea bolnavului (în cazul afectării osului, metastaze osoase ce afectează autodeservirea pacientului). Metodele clinice și paraclinice de diagnostic în afecțiunile tumorilor pielii (examenul cu lupa, dermatoscopia computerizată, termografia, microscopia confocală in vivo, markerii tumorali). Pregătirea pacientului pentru intervenție chirurgicală.</p> <p>Îngrijirea bolnavului după intervenții chirurgicale. Durata perioadei postoperatorie. Îngrijirea pacientului după amputații sau exarticulații. Aspectul general al bolnavului.</p>	2	4	6

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 7/21

	Supravegherea pansamentului. Combaterea durerilor postoperatorii. Alimentarea și mobilizarea bolnavului.			
9.	Asistența medicală a pacienților cu tumori a regiunii capului și gâtului. Noțiuni generale anatomice și fiziologice ale tumorilor regiunii capului și gâtului (glanda tiroidă, planșeul bucal, laringele, buza inferioară, sinusurile paranazale). Alimentarea bolnavilor cu patologii maligne al regiunii capului și gâtului în dependență de organul afectat (laringe, hipofaringe, glanda tiroidă, sinusurile paranazale). Îngrijirea bolnavului oncologic regiunii capului și gâtului. Metodele imagistice de diagnostic în tumorile regiunii capului și gâtului. Metodele endoscopice de diagnostic al tumorilor regiunii capului și gâtului și pregătirea lor. Îngrijirea pacienților după intervenții chirurgicale majore. Efectuarea pansamentelor și evaluarea plăgii postoperatorii după intervenții chirurgicale în regiunea capului și gâtului. Evaluarea scorului sindromului algic postoperator. Reabilitarea și alimentația pacientului cu tumori regiunii capului și gâtului.	2	4	6
10.	Asistența medicală în tratamentul chimio- și radioterapic. Caracteristicile tratamentului chimioterapic. Aplicațiile clinice ale chimioterapiei. Scopurile chimioterapiei. Efectele secundare ale chimioterapiei. Caile de administrare a citostaticilor. Problemele asistentului medical în administrarea chimioterapiei. Rolul asistentului medical în administrarea preparatelor chimioterapice. Definiția radioterapiei. Scopul radioterapiei. Tipuri de radioterapie. Efecte secundare în radioterapia pentru cancer. Rolul asistentului medical în cursul radioterapiei.	2	4	6
Total		20	40	60

VI. MANOPERE PRACTICE ACHIZIȚIONATE LA FINELE DISCIPLINEI

Manoperele practice esențiale obligatorii sunt:

- să demonstreze abilități de comunicare cu pacientul oncologic bazate pe principiile eticii profesionale;
- să demonstreze atitudine empatică față de pacient și rudele acestuia;
- să implementeze corect prevederile actelor normative în activitatea clinică;
- să aplice principiile de profilaxie a maladiilor oncologice;
- să colecteze datele anamnestice în cazul pacientului oncologic;
- să practice metodele clinice și manoperele de examinare a pacientului oncologic;
- să efectueze examenul clinic general al pacientului cu determinarea semnelor specifice tumorii benigne/maligne;
- să practice examenul clinic general al pacientului cu aprecierea semnelor caracteristice tumorii primare/secundare;
- să asiste la tușeul rectal cu scop de a exclude cancerul rectal, de prostată și a metastazelor Blummer- Schnitzler (pararectale) în cancerul gastric;
- să asiste la examenul bimanual al organelor genitale interne la femei cu scop de a

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 8/21

excluse tumorile organelor reproductive cât și datele de avansare loco-regională a procesului cu invazia în organele adiacente;

- să poată analiza datele de laborator în baza cunoștințelor teoretice acumulate privind parametrii specifici procesului oncologic;
- să asiste la realizarea și interpretarea radiogramelor, tomogramelor, scintigrafiei izotopice și ultrasonografiei în cazul pacientului oncologic;
- să asiste la efectuarea puncțiilor tumorilor vizuale și a ganglionilor limfatici periferici;
- să asiste la prelevarea frotiului– amprență în tumorile vizuale (cancer cutanat, cancerul buzelor, cancerul mamar etc.);
- să asiste la efectuarea procedurilor de biopsie cu scop diagnostic;
- să planifice și să organizeze asistența medicală necesară pacienților oncologici la etapa de diagnostic;
- să planifice și să organizeze asistența medicală necesară pacienților oncologici la etapa de tratament;
- să poată implementa etapele îngrijirilor specifice raportate la obiectivele stabilite;
- să reacționeze rapid și eficient în cazurile apariției unor probleme se îngrijire a bolnavilor cu afecțiuni oncologice;
- să asigure o supraveghere conformă și un nursing profesionist pre- și postterapeutic;
- să colaboreze eficient cu alți colegi din sistemul sanitar.

VII. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema 1. Asistența medicală în oncologie. Cancerul: definiție, epidemiologie și etiologie, incidență, prevalență, mortalitate, factori de risc pentru apariția cancerelor: exogeni, endogeni și cancerogeneza umană (fizică, chimică, virală), simptome în afecțiunile oncologice. Principalele afecțiuni oncologice (prezentare pe aparate și sisteme). Prevenția cancerului: prevenția primară, secundară și terțiară; depistarea precoce și screening-ul cancerelor – principii, metode practice, rezultate. Principiile diagnosticului clinic și imagistic în cancer; marker tumorali. Importanță practică a stadializării TNM în cancer. Principiile tratamentelor oncologice (tratamentul chirurgical, radioterapic, chimioterapic și imunoterapic). Atribuțiile asistentului medical în serviciul de oncologie. Procesul de îngrijire – etape, avantaje, dezavantaje Etica și deontologia în serviciul oncologic.	
<ul style="list-style-type: none">• să cunoască noțiunile generale și etiologia afecțiunilor oncologice;• să însușească tipurile de prevenție a cancerului;• să determine modalitățile de tratament în oncologie;• să cunoască etapele procesului de îngrijire în afecțiunile oncologice;• să evalueze activitățile de îngrijire a pacienților cu maladii oncologice;• să însușească tipurile de intervenții în secția de oncologie;• să cunoască etica și deontologia în Oncologie;	<ol style="list-style-type: none">1. Noțiuni generale în oncologie.2. Factorii de risc modificabili/ extrinseci/exogeni și nemodificabili /intrinseci/endogeni în oncologie.3. Metodele de prevenție a cancerului (prevenția primară, secundară și terțiară)4. Modalitățile de depistare a cancerului5. Principiile tratamentului oncologic.6. Asistența medicală în tratamentul pacienților cu neoplazii.7. Aspectele etice și deontologice în serviciul oncologic.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 9/21

Tema 2. Asistența medicală în oncoginecologie. Noțiuni generale anatomice și fiziologice a organelor genitale externe și interne. Tumorile oncologice ale vulvei, vaginului, colului uterin, corpului uterin, trompelor uterine și a ovarelor. Reguli generale de pregătire pentru examinări de laborator, imagistice și endoscopice. Scurgerile patologice ale organelor genitale feminine. Îngrijirea bolnavilor după intervenții chirurgicale intraabdominale.

Îngrijirea bolnavilor după intervenție chirurgicale la organele ginecologice externe. Îngrijirea bolnavilor cu hemoragii în oncoginecologie.

- să definească noțiuni anatomice și fiziologice ale organelor ginecologice feminine;
- să demonstreze abilități în pregătirea pacientelor cu patologie oncologică a organelor ginecologice pentru examenul de laborator;
- să cunoască pregătirea pacientelor cu patologie oncologică a organelor ginecologice pentru examenul imagistic (USG, scintigrafiilor, TC, RMN);
- să demonstreze cunoștințe în pregătirea pacientelor cu patologie oncologică a organelor ginecologice pentru examenul endoscopic;
- să cunoască îngrijirea pacientelor după intervenții chirurgicale abdominale;
- să integreze supravegherea bolnavilor după intervenție chirurgicală în cazul patologiei oncoginecologice.

1. Anatomia și fiziologia organelor reproductive la femei.
2. Tumorile oncologice ale colului uterin, corpului uterin și a ovarelor.
3. Reguli generale de pregătire pentru examinări de laborator și imagistice a pacientelor cu patologie oncologică ale organelor reproductive.
4. Reguli generale de pregătire pentru examinări endoscopice a bolnavilor cu patologie oncologică a organelor ginecologice.
5. Eliminări patologice din organele genitale feminine la bolnavii cu patologie oncologică. Secrețiile fiziologice și patologice a aparatului genital feminin (cantitatea, culoarea, aspectul scurgerilor, ritmul scurgerilor).
6. Îngrijirea pacientelor cu patologie oncoginecologică după intervenții chirurgicale abdominale. Îngrijiri generale (asigurarea unei poziții comode, restabilirea și menținerea echilibrului biologic, îngrijirile speciale acordate în cazul complicațiilor).
7. Îngrijirea bolnavilor după intervenție chirurgicală la nivelul organelor genitale externe. Îngrijire generale. Igiena bolnavei. Alimentația și rehidratarea.
8. Îngrijirea pacientelor cu hemoragii în oncoginecologie. Cauzele hemoragiilor.

Tema 3. Asistența medicală în cancerul mamar. Glandele mamare – noțiuni de anatomie și fiziologie. Ganglionii limfatici regionali. Epidemiologia, etiologia, incidența, prevalența, mortalitatea cancerului mamar. Factori de risc pentru apariția cancerului mamar: exogeni, endogeni. Formele clinice a cancerului mamar. Examenul fizic al glandelor mamare – inspecția, palparea. Autopalparea glandelor mamare. Principiile diagnosticului cancerul glandei mamare. Recoltări de produse biologice și patologice. Examine imagistice: radiografii, ecografii, tomografii computerizate, rezonanță magnetică nucleară, scintigrafii. Principiile tratamentului cancerului mamar (chirurgical, radioterapic și chimioterapic). Prevenția cancerului: prevenția primară, secundară și terțiară; depistarea precoce și screening-ul cancerelor – principii, metode practice. Rolul asistentului medical în conduita pacientului cu cancer al glandei mamare. Principiile tratamentului cancerului mamar (chirurgical, radioterapic și chimioterapic). Prevenția cancerului: prevenția primară, secundară și terțiară; depistarea precoce și screening-ul cancerelor – principii, metode practice. Rolul asistentului medical în conduita pacientului cu cancer al glandei mamare.

- să definească depistarea precoce și screeningul în patologia glandelor mamare;

1. Anatomia și fiziologia glandei mamare.
2. Caracteristica stărilor precanceroase și a tumorilor benigne ale glandelor mamare.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 10/21

- să cunoască factorii predispozanți și stările precanceroase ale glandelor mamare;
- să demonstreze abilități în examinarea clinică (palparea glandelor mamare și a ganglionilor limfatici regionali);
- să cunoască metodele principale în depistarea cancerului mamar: USG, radiologice (mamografia, scintigrafia, TC, RMN), de laborator (citohistopatologice);
- să demonstreze cunoștințe în tratamentul cancerului mamar;
- să organizeze și să planifice activitățile de îngrijire a bolnavilor cu cancer a glandei mamare.

3. Formele clinice a cancerului mamar.
4. Căile de diseminare a metastazelor.
5. Evoluție clinică. Elemente de diagnostic clinic, paraclinic și imagistic.
6. Tratamentul chirurgical, specific chimioterapic și radiant (teleterapie, brahiterapie) aplicat în tumorile mamare. Indicațiile tratamentului hormonal.
7. Asistența medicală a pacienților cu cancer mamar: Aplicarea măsurilor de asepzie, antisepsie și de protecție și securitate în muncă, prelevări (recoltări) pentru examene de laborator, administrarea medicamentelor, participarea asistentului medical la efectuarea puncțiilor glandei mamare, îngrijirea perioperatorie și postoperatorie a bolnavilor cu cancer mamar etc.

Tema 4. Asistența medicală în cancerul bronhopulmonar și esofagian. Noțiuni generale. Anatomia și fiziologia plămânilor. Factorii de risc și stările precanceroase ai cancerului pulmonar. Clasificarea clinico-anatomică a cancerului bronhopulmonar. Manifestările clinice și metodele de depistare a cancerului bronhopulmonar. Asistența medicală în tratamentul pacienților cu cancer bronhopulmonar. Îngrijirea pacienților cu cancer pulmonar.

Cancerul esofagian. Anatomia și fiziologia esofagului. Factorii de risc ai cancerului esofagian. Evoluția clinică și metodele principale de diagnostic a cancerului esofagian. Tratamentul și îngrijirea pacienților cu cancer esofagian.

- să cunoască factorii etiologici și stările precanceroase ai plămânilor;
- să cunoască modalitățile de depistare și a principiilor metodelor de tratament a cancerului pulmonar și esofagian;
- să posede culegerea de date, analizarea și diagnosticarea în mod independent planificat și organizat a asistenței medicale necesare în tratamentul bolnavilor cu cancer pulmonar și esofagian;
- să aplice cunoștințele dobândite în asistența medicală în tratarea pacienților cu cancer bronhopulmonar și esofagian;
- să însușească etapele îngrijirilor aplicate, raportate la obiectivele stabilite;
- să fie capabil de a reacționa rapid și eficient în apariția unor probleme potențiale de îngrijire.

1. Anatomia și fiziologia sistemului respirator și a esofagului.
2. Factorii de risc și stările precanceroase ale plămânilor și esofagului.
3. Tipurile cancerului pulmonar. Particularitățile de evoluție a cancerului bronhopulmonar.
4. Examinarea bolnavilor cu cancer bronhopulmonar (metodele radiologice, fibrobronhoscopia, puncția biopsie transtoracică, puncția pleurală, toracosopia).
5. Asistența medicală în tratamentul pacienților cu cancer pulmonar (tratamentul chirurgical, radiochimioterapic).
6. Îngrijirea bolnavilor cu cancer bronhopulmonar (îngrijiri generale, supravegherea, pacientului, prevenirea și recunoașterea complicațiilor și aplicarea măsurilor de urgență până la venirea medicului, administrarea medicației și alte metode de tratament), prelevarea (recoltarea) materialului pentru examenul de laborator, îngrijirea pacientului operat, etc.
7. Tratamentul cancerului esofagian (metoda chirurgicală, radiochimioterapeutică).
8. Îngrijirea bolnavilor cu cancer esofagian: îngrijiri generale, administrarea tratamentului prescris de medic, îngrijiri preoperatorii și postoperatorii,

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 11/21

Tema 5. Asistența medicală în cancerul gastric, hepatic și organelor zonei pancreato-duodenale.

Noțiuni despre anatomia și fiziologia stomacului. Noțiuni teoretice despre cancerul gastric - epidemiologie și etiologia cancerului, incidență, prevalență, mortalitate, factori de risc. Examinarea clinică a pacientului cu cancer gastric. Intervenții paraclinice în cancerul gastric (prelevarea probelor pentru examenul de laborator, examenul radiologic, examenul endoscopic, examenul histologic). Principii de tratament aplicate la pacientul cu cancer gastric. Pregătirea pacientului pentru tratamentul chirurgical. Rolul asistentului medical în pregătirea pacientului pentru intervenție chirurgicală, monitorizarea pacientului în perioada post-operatorie. Noțiuni despre anatomia și fiziologia ficatului și pancreasului- epidemiologie și etiologia cancerului, incidență, prevalență, mortalitate, factori de risc pentru apariția cancerelor: exogeni, endogeni și cancerogeneza umană (fizică, chimică, virală). Examinarea clinică a pacientului cu patologie oncologică a ficatului și pancreasului. Intervenții paraclinice în cancerul hepatic și pancreatic (prelevarea probelor pentru examenul de laborator, examenul radiologic, examenul endoscopic, examenul histologic). Principii de tratament aplicate la pacientul cu cancer hepatic și pancreatic. Pregătirea pacientului pentru tratamentul chirurgical. Rolul asistentului medical în pregătirea pacientului pentru intervenție chirurgicală, monitorizarea pacientului în perioada post-operatorie.

- să cunoască anatomia și fiziologia stomacului, ficatului, pancreasului;
 - să demonstreze cunoștințe despre factorii de risc în cancerul sistemului digestiv;
 - să cunoască tipurile de investigații la care este supus pacientul cu cancer gastric, hepatic, pancreatic;
 - să poată ghida pacientul cu cancer gastric în pregătirea și efectuarea investigațiilor necesare;
 - să cunoască și să identifice manifestările clinice ale complicațiilor cancerului gastric (stenoza, hemoragia, perforația, invazia organelor adiacente);
 - să cunoască pregătirea bolnavilor pentru intervenții chirurgicale;
 - să aplice cunoștințele dobândite în monitorizarea și îngrijirea bolnavilor după intervenții chirurgicale;
 - să aplice cunoștințele în îngrijirea plagilor, instalarea și schimbarea stomelor.
 - să cunoască tipurile de alimentație a pacienților în perioada post-operatorie;
 - să cunoască tipurile de analgezie aplicabile pacienților în perioada post-operatorie;
 - să aplice cunoștințele dobândite în monitorizarea și îngrijirea bolnavilor după intervenții chirurgicale;
1. Anatomia și fiziologia stomacului, ficatului, zonei pancreatoduodenale.
 2. Factorii de risc în dezvoltarea cancerului gastric, hepatic, pancreatic.
 3. Reguli generale de pregătire și prelevare a probelor pentru examenul de laborator la bolnavul cu cancer gastric, hepatic, pancreatic.
 4. Reguli generale de pregătire pentru examinări imagistice al bolnavului cu cancer gastric, hepatic, pancreatic.
 5. Reguli generale de pregătire pentru examinări endoscopice al bolnavului cu cancer gastric.
 6. Cancerul gastric complicat – recunoașterea și combaterea complicațiilor survenite.
 7. Monitorizarea și îngrijirea bolnavilor cu cancer gastric după intervenții chirurgicale. Pregătirea salonului pentru pacientul operat (salon izolat, asigurarea unui pat funcțional, asigurarea luminozității semiobscură, temperatura ambiantă, restabilirea și menținerea echilibrului biologic, îngrijirile speciale acordate în cazul complicațiilor).
 8. Îngrijirea bolnavilor după intervenție chirurgicală. Îngrijiri generale (supraveghere permanentă, controlul temperaturii, pulsului, tensiunea arterială, cantitatea și aspectul eliminărilor prin drenurile de siguranță, volumul și aspectul urinei și scaunului). Igiena bolnavului. Alimentația și rehidratarea.
 9. Îngrijirea și pregătirea bolnavilor cu complicații dezvoltate în perioada post-operatorie pentru reintervenție chirurgicală.
 - 10.

Tema 6. Asistența medicală în cancerul colonului și rectului.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 12/21

Noțiuni generale anatomice și fiziologice ale colonului și rectului. Tumorile oncologice ale colonului și rectului. Alimentația bolnavului cu patologie oncologică ale colonului și rectului. Supravegherea bolnavului. Îngrijirea bolnavului cu disfuncții intestinale (diaree, constipație, vărsăturile, meteorism). Metodele radiologice de diagnostic în afecțiunile colonului și rectului. Pregătirea bolnavului pentru examinări ultrasonore. Reguli generale de pregătire pentru examinări radiologice. Metodele endoscopice de diagnostic în afecțiunile colonului și rectului. Clismele.

Definiție. Tipurile de clisme. Îngrijirea bolnavului după intervenții chirurgicale. Îngrijirea bolnavului în perioada postoperatorie. Supravegherea pansamentului. Combaterea durerilor postoperatorii și ridicarea moralului bolnavului. Hidratarea și alimentarea bolnavului. Mobilizarea bolnavului.

- să cunoască anatomia și fiziologia colonului și rectului;
 - să definească procesele fiziologice și patologice la nivel de colon și rect;
 - să demonstreze cunoștințe ce vizează alimentația bolnavului în patologii colonului și rectului;
 - să aplice cunoștințele dobândite în supravegherea bolnavilor cu neoplazii de colon/ rect precoce și avansate;
 - să aplice cunoștințele dobândite la îngrijirea bolnavului cu disfuncții intestinale în cancerul colo-rectal;
 - să cunoască pregătirea bolnavilor către investigațiile de laborator;
 - să cunoască pregătirea bolnavilor către investigațiile imagistice;
 - să cunoască pregătirea bolnavilor către investigațiile endoscopice;
 - să aplice cunoștințele dobândite în îngrijirea bolnavilor după intervenții chirurgicale cu neoplazii de colon și rect precoce și avansat;
 - să aplice cunoștințele în efectuarea diferitor tipuri de clisme.
1. Asistența medicală în cancerul colonului și rectului.
 2. Noțiuni generale anatomice și fiziologice ale colonului și rectului.
 3. Tumorile oncologice ale colonului și rectului.
 4. Alimentația bolnavului cu patologie oncologică ale colonului și rectului.
 5. Supravegherea bolnavului (comportamentul bolnavului, funcțiile vitale și vegetative ale organismului, apariția unor manifestări patologice ale colonului și rectului).
 6. Îngrijirea bolnavului cu disfuncții intestinale (diaree, constipație, vărsăturile, meteorism). Coprocultura. Examenul coproparazitologic. Proba de digestie. Proba pentru hemoragii oculte.
 7. Metodele radiologice de diagnostic în afecțiunile colonului și rectului. Pregătirea bolnavului pentru examinări ultrasonore. Reguli generale de pregătire pentru examinări radiologice. Irigoscopia (scopul, indicații, contraindicații, pregătirea necesarului, pregătirea pacientului).
 8. Metodele endoscopice de diagnostic în afecțiunile colonului și rectului. Rectoromanscopia (scopul, indicații, contraindicații, pregătirea necesarului, pregătirea pacientului). Colonoscopia (scopul, indicații, contraindicații, pregătirea necesarului, pregătirea pacientului).
 9. Clismele. Definiție. Clisma evacuatorie. Clisma uleoasă. Clismă terapeutică. Tehnica efectuării clismelor.
 10. Îngrijirea bolnavului după intervenții chirurgicale. Definiție. Durata perioadei postoperatorie. Aspectul general al bolnavului. Temperatura. Aparatul cardiovascular. Aparatul respirator. Aparatul digestiv. Aparatul excretor. Supravegherea pansamentului. Combaterea durerilor postoperatorii. Rehidratarea și alimentarea bolnavului.
 11. Mobilizarea bolnavului.

Tema 7. Asistența medicală în cancerul sistemului reno-urinar și prostatei. Etiopatogeneza cancerului renal. Extinderea primară și metastazarea cancerului renal. Clasificarea stadializarea TNM, AJCC, ediția a

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 13/21

8-a, 2017. Formele clinice și histologice. Metodele de diagnostic (urografia i/v, USG, TC, angiografia). Metodele de tratament (chirurgical, radioterapic, chimioterapic, hormonal). Pronosticul.

Cancerul vezicii urinare. Etiopatogeneza. Formele clinice și histologice. Stadializarea TNM, AJCC, ediția a 8-a, 2017. Metodele de diagnostic și tratament. Tipurile de operații: cistectomia, rezecția vezicii urinare, hemirezecția vezicii urinare. Operații paliative: epicistotomia, uretero – cutaneostomia. Nefrostomie percutanată. Pronostic.

Cancerul de prostată, incidența. Factorii etiopatogenetici. Clasificarea histopatologică. Clasificarea TNM, AJCC, ediția a 8-a, 2017. Metodele de diagnostic și tratament. Evoluție și pronostic. Îngrijirea pacientului în perioada postoperatorie. Supravegherea pansamentului.

- să cunoască morbiditatea și mortalitatea patologiilor oncurologice,;
 - să aprecieze rolul factorilor de risc și maladiilor precanceroase a sistemului reno-urinar;
 - să demonstreze caracteristicile tumorii primare, metastazelor regionale și îndepărtate în aprecierea tnm, stadii;
 - să aprecieze elementele cheie în clinica patologiilor oncurologice și diagnosticului diferențiat cu alte patologii ale sistemului reno-urinar;
 - să aprecieze etapele de diagnostic a cancerului renal, vezicii urinare și prostatic;
 - să aplice metodele contemporane de diagnostic a patologiei sistemului reno-urinar;
 - să aplice tratamentul personalizat al pacienților oncurologici în dependență de stadii tnm, morfologic, sediul tumorii și stării funcționale a pacientului;
 - să integreze cunoștințele tehnice de diagnostic și tratament al pacienților oncurologici în activitatea profesională.
1. Persoanele incluse în grupele de risc a cancerului renal (persoanele ce suferă de maladie cronică renală, anomalii de dezvoltare a rinichiului, leucoplazie a mucoasei bazinetului, nefrolitiază, degenerare chistică renală, contact cu subsstanțe chimice).
 2. Tumorile benigne și maligne ale parenhimului și bazinetului renal.
 3. Triada simptomelor cancerului renal și a vezicii urinare.
 4. Formele clinice ale cancerului renal (hematurică, tumorală, mixtă, febrilă, metastatică a CR).
 5. Metodele de diagnostic și tratament al tumorilor tractului urinar.
 6. Diferențierea tumorilor renale, vezicii urinare și prostatei cu alte patologii reno-urinare.
 7. Îngrijirea bolnavului după intervenții chirurgicale. Definiție. Durata perioadei postoperatorie. Aspectul general al bolnavului. Temperatura. Aparatul cardiovascular. Aparatul respirator. Aparatul digestiv. Aparatul excretor. Supravegherea pansamentului. Combaterea durerilor postoperatorii.

Tema 8. Asistența medicală în cancerul cutanat și melanomul malign. Noțiuni generale de anatomie și fiziologie ale pielii. Stările precanceroase obligante și facultative ale pielii. Tumorile maligne și benigne ale pielii. Supravegherea bolnavului (comportamentul bolnavului, funcțiile vitale și vegetative ale organismului, apariția unor manifestări patologice la nivelul tegumentului și a mucoaselor). Îngrijirea bolnavului cu tumori ale pielii ulcerate (eliminări seroase, hemoragice, purulente). Recoltarea frotiului citologic (amprentă, puncție aspirație sau prin raclaj). Îngrijirea pacientului cu tumori ale pielii ce afectează mobilitatea bolnavului (în cazul afectării osului, metastaze osoase ce afectează autodeservirea pacientului). Metodele clinice și paraclinice de diagnostic în afecțiunile tumorilor pielii (examenul cu lupa, dermatoscopia computerizată, termografia, microscopia confocală in vivo, markerii tumorali). Pregătirea pacientului pentru intervenție chirurgicală. Îngrijirea bolnavului după intervenții chirurgicale. Durata perioadei postoperatorie. Îngrijirea pacientului după amputații sau exarticulații. Aspectul general al bolnavului. Supravegherea pansamentului. Combaterea durerilor postoperatorii. Alimentarea și mobilizarea bolnavului.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 14/21

- să cunoască anatomia și fiziologia pielii;
- să definească procesele fiziologice și patologice la nivel cutanat și al mucoasei;
- să demonstreze cunoștințe ce vizează alimentația bolnavului în tumorile ce afectează mucoasa cavității bucale sau buzele;
- să aplice cunoștințele dobândite în supravegherea bolnavilor cu tumori ale pielii- precece și avansate;
- să aplice cunoștințele dobândite la îngrijirea bolnavului cu afectarea mobilității, dificultăți în autodeservire;
- să cunoască pregătirea bolnavilor către investigațiile de laborator;
- să aplice cunoștințele dobândite în îngrijirea bolnavilor după intervenții chirurgicale cu tumori ale pielii și melanom malign- precece și avansat;
- să aplice cunoștințele în conduita postoperatorie a pacienților după amputații, exarticulații.

1. Asistența medicală în cancerul de piele și melanomul malign.
2. Noțiuni generale anatomice și fiziologice ale pielii.
3. Tumorile oncologice și stările precanceroase ale pielii și a Melanomului malign.
4. Supravegherea bolnavului (comportamentul bolnavului, funcțiile vitale și vegetative ale organismului, apariția unor manifestări patologice la nivelul tegumentului sau a mucoaselor).
5. Îngrijirea bolnavului cu tumori ale pielii ulcerate (eliminări seroase, hemoragice, purulente).
6. Îngrijirea bolnavului cu tumori ale pielii ce afectează mobilitatea bolnavului (în cazul afectării osului, metastaze osoase, pacienții încărucior, ce afectează autodeservirea pacientului).
7. Recoltarea frotiului citologic (amprentă, puncție aspirație sau prin raclaj).
8. Metodele clinice și paraclinice de diagnostic în afecțiunile tumorilor pielii (examenul cu lupa, dermatoscopia computerizată, termografia, microscopia confocală in vivo, markerii tumorali).
9. Pregătirea pacientului pentru intervenție chirurgicală (respectarea dietei, clisme, sanarea tumorii)
10. Îngrijirea bolnavului după intervenții chirurgicale. Definiție. Durata perioadei postoperatorie. Aspectul general al bolnavului. Temperatura. Aparatul cardiovascular. Aparatul respirator. Aparatul digestiv. Aparatul excretor. Supravegherea pansamentului. Combaterea durerilor postoperatorii. Alimentarea bolnavului.
11. Mobilizarea bolnavului.

Tema 9. Asistența medicală a pacienților cu tumori a regiunii capului și gâtului.

Noțiuni generale anatomice și fiziologice ale tumorilor regiunii capului și gâtului (glanda tiroidă, planșeul bucal, laringele, buza inferioară, sinusurile paranazale). Alimentația bolnavilor cu patologii maligne al regiunii capului și gâtului în dependență de organul afectat (laringe, hipofaringe, glanda tiroidă, sinusurile paranazale). Îngrijirea bolnavului oncologic regiunii capului și gâtului. Metodele imagistice de diagnostic în tumorile regiunii capului și gâtului. Metodele endoscopice de diagnostic al tumorilor regiunii capului și gâtului și pregătirea lor. Îngrijirea pacienților după intervenții chirurgicale majore. Efectuarea pansamentelor și evaluarea plăgii postoperatorii după intervenții chirurgicale în regiunea capului și gâtului. Evaluarea scorului sindromului algic postoperator. Reabilitarea și alimentația pacientului cu tumori regiunii capului și gâtului.

- să cunoască anatomia și fiziologia organelor regiunii capului și gâtului;
- să cunoască procesele patologice benigne al organelor regiunii capului și gâtului;
- să cunoască cum trebuie să fie alimentat pacientul pre și postoperator în tumorile regiunii capului și gâtului;

1. Asistența medicală a pacienților cu tumori ale regiunii capului și gâtului.
2. Noțiuni generale anatomice și fiziologice ale tumorilor regiunii capului și gâtului (glanda tiroidă, planșeul bucal, laringele, buza inferioară, sinusurile paranazale, etc)
3. Tumorile regiunii capului și gâtului. (glanda tiroidă, planșeul bucal, limba, laringele, hipofaringe,

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 15/21

- să știe conduita bolnavului oncologic în tumorile precoce și avansate al regiunii capului și gâtului;
- să aplice cunoștințe dobândite în îngrijirea bolnavilor cu disfuncții ale organelor regiunii capului și gâtului;
- să cunoască pregătirea bolnavilor către examen de laborator;
- să cunoască pregătirea pacienților către investigațiile imagistice;
- să cunoască pregătirea bolnavilor pentru examinarea endoscopică;
- să demonstreze abilități pentru îngrijirea bolnavilor oncologici după intervenții chirurgicale ale regiunii capului și gâtului;
- să integreze cunoștințele acumulate în practica medicală;

- nazofaringe, sinusurile paranazale, glandele salivare, buza inferioară etc).
4. Alimentația bolnavilor cu patologii maligne ale regiunii capului și gâtului în dependență de organul afectat (laringe, hipofaringe, nazofaringe, planșeu bucal, sinusurile paranazale).
 5. Îngrijirea bolnavului oncologic cu disfuncții ale organelor regiunii capului și gâtului: laringe, hipofaringe, nazofaringe, planșeul bucal, buza inferioară, sinusurile paranazale (sialoree, greață, vomă, hemoragii, disfonie, disfagie, etc);
 6. Metodele imagistice de diagnostic pentru bolnavii cu tumori ale regiunii capului și gâtului, radiografia, RMN, CT scan, PET CT scan, ș.a (scopul, indicații, contraindicații, pregătirea bolnavului);
 7. Metodele endoscopice de diagnostic ale tumorilor regiunii capului și gâtului. Fibrolaringoscopia directă (scopul, indicațiile, contraindicațiile, pregătirea necesarului, prgătirea bolnavului);
 8. Îngrijirea pacienților după intervenții chirurgicale majore. Îngrijirea bolnavului postanestetică. Aprecierea stării generale a pacientului pe sisteme. Îngrijirea traheostomei, gastrostomei, faringostomei. Evaluarea plăgii postchirurgicale în timp.
 9. Aprecierea scorului sindromului algic postchirurgical la pacienții regiunii capului și gâtului.
 10. Reabilitarea pacientului oncologic regiunii capului și gâtului.

Tema 10. Asistența medicală în tratamentul chimio- și radioterapic. Caracteristicile tratamentului chimioterapic. Aplicațiile clinice ale chimioterapiei. Scopurile chimioterapiei. Efectele secundare ale chimioterapiei. Caile de administrare a citostaticilor. Problemele asistentului medical în administrarea chimioterapiei. Rolul asistentului medical în administrarea preparatelor chimioterapice. Definiția radioterapiei. Scopul radioterapiei. Tipuri de radioterapie. Efecte secundare în radioterapia pentru cancer. Rolul asistentului medical în cursul radioterapiei.

- să cunoască scopul principal al chimioterapiei;
- să determine aplicațiile clinice ale chimioterapiei;
- să evalueze efectele secundare ale chimioterapiei;
- să cunoască căile de adminictrare a citostaticelor;
- să însușescă regulile generale de administrare a citostaticelor;
- să cunoască rolul asistentului medical în administrarea chimioterapiei;
- să definească scopul radioterapiei;
- să însușească tipurile de radioterapie;

1. Tratamentul chimioterapic în afecțiunile oncologice.
2. Utilizarea chimioterapiei în diferite secvențe terapeutice.
3. Complicațiile chimioterapiei - imediate, pe termen scurt, pe termen lung (cumulative).
4. Modalități de administrare a citostaticelor.
5. Regulile generale de administrare a citostaticelor.
6. Asistența medicală în administrarea chimioterapiei anti-canceroase.
7. Scopurile radioterapiei în afecțiunile oncologice.
8. Modalitățile de utilizare a radioterapiei în tratamentul pacienților oncologici.
9. Efectele secundare în urma radioterapiei în afecțiunile oncologice.
10. Asistența medicală în tratamentul radioterapic.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 16/21

- să evalueze efectele secundare ale radioterapiei pentru cancer;
- să cunoască rolul asistentului medical în tratamentul radioterapic;

VIII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CP) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

✓ Competențe profesionale (CP):

- CP1. Cunoașterea științelor ce stau la baza îngrijirilor generale. Dobândirea de cunoștințe și know-how independent prin procesul de învățare formal și informal. Cunoașterea adecvată a științelor ce stau la baza îngrijirilor generale, dobândirea de cunoștințe suficiente despre structura organismului, funcțiile fiziologice și comportamentul organismului uman în diverse stări fiziologice și patologice, cât și a relațiilor existente între starea de sănătate, mediul fizic și cel social.
- CP2. Promovarea sănătății, efectuarea activităților de profilaxie și educație pentru sănătate. Efectuarea educației pentru sănătate la nivel de comunitate. Cunoașterea și aplicarea metodelor de instruire în dependență de specificul audienței. Stabilirea scopului și obiectivelor instruirii și /sau evaluării. Determinarea formelor optime de instruire și evaluare în dependență de specificul audienței. Promovarea unui stil de viață sănătos, aplicarea măsurilor de prevenție și auto-îngrijire, promovarea sănătății, consolidarea comportamentelor și respectarea planului terapeutic. Protecția sănătății și stării de bine ai indivizilor și grupurilor de care se îngrijește. Promovarea și dezvoltarea îngrijirilor nursing pe termen lung, în cazuri de co-morbiditate și în situații de dependență cu scopul de a menține autonomia personală a indivizilor și relația acestora cu mediul înconjurător în fiecare moment al procesului de sănătate /boală.
- CP3. Realizarea procedurilor clinice. Dobândirea în timpul pregătirii a experienței clinice adecvate, pentru efectuarea diverselor manopere practice și procedee pentru realizarea activităților profesionale specifice specialității de asistență medicală generală pe baza cunoștințelor din științele fundamentale.
- CP4. Efectuarea îngrijirilor în asistență medicală (nursing). Asigurarea îngrijirilor profesionale indivizilor, familiilor și grupurilor, luând în considerare dezvoltările cunoașterii științifice, precum și cerințele de calitate și siguranță stabilite în conformitate cu reglementările legale și profesionale de conduită. Evaluarea, diagnosticarea, planificarea și implementarea îngrijirilor nursing individualizate orientate pe rezultatele stării de sănătate. Aprecierea rezultatelor îngrijirilor, prin intermediul instrucțiunilor care descriu procesele pentru diagnosticare, tratament și îngrijire, făcând recomandări pentru îngrijirile necesare.
- CP5. Manifestarea de leadership în cadrul activității practice. Asigurarea desfășurării eficiente și implicării responsabile în activitățile de organizare a muncii în echipă. Motivarea pentru atingerea obiectivelor și îndeplinirea sarcinilor. Realizarea evaluării la locul de muncă, inclusiv posibilitatea de a oferi feedback constructiv. Capacitatea de a vedea, de a înțelege și de a cunoaște. Promovarea spiritului de inițiativă, dialogului, cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de ceilalți, a empatiei, altruismului și îmbunătățirea continuă a propriei activități. Aplicarea de tehnici de relaționare și de muncă eficientă în cadrul echipei și cu beneficiarii serviciilor. Identificarea obiectivelor de realizat, a resurselor disponibile, condițiilor de finalizare, etapelor de lucru, termenelor de realizare aferente.

✓ Competențele transversale(CT):

- CT 1. Autonomie și responsabilitate în activitate Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale în promovarea raționamentului logic, a aplicabilității practice, a evaluării și autoevaluării în luarea

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 17/21

deciziilor în condiții de autonomie; aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile față de realizarea sarcinilor profesionale cu respectarea prevederilor legislației în vigoare.

- CT 2. Comunicarea eficientă și abilități digitale. Abilitatea de a înțelege textele scrise / vorbite, de a exprima concepte, gânduri, sentimente, fapte și opinii atât în formă orală cât și în formă scrisă (ascultare, vorbire, citire și scriere) și de a interacționa lingvistic într-un mod adecvat și creativ într-o gamă completă de contexte sociale și culturale. Abilitatea de a interacționa printr-o varietate de dispozitive / aplicații digitale, de a înțelege comunicarea digitală, modul în care este cel mai bine vizualizată, analizată și utilizată pentru nevoile proprii. Abilitatea de a introduce date în calculator, de a prelucra informațiile, de a tipări documentele specifice. Capacitatea de a utiliza adecvat situației conținutul informațiilor găsite.
- CT 3. Abilități de interacțiune și responsabilitate socială. Realizarea activităților și exercitarea rolurilor specifice muncii în echipă; distribuirea sarcinilor pe niveluri subordonate; promovarea spiritului de inițiativă, dialogului, cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de ceilalți, a empatiei, altruismului și îmbunătățirea continuă a propriei activități. Abilitatea de a susține și promova un mediu care oferă oportunități pentru toți, indiferent de rasă, sex, cultură și vârstă.
- CT 4. Respectarea normelor de etică și deontologie. Asigură respectarea normelor etico-deontologice și se conduce de prevederile codului eticii medicale; Promovează relațiile colegiale cu colegii de serviciu; Asigură activități libere și independente conform jurământului profesiei de medic.

✓ FINALITĂȚILE DE STUDIU

- să demonstreze abilități de comunicare cu pacientul oncologic bazate pe principiile eticii profesionale;
- să demonstreze atitudine empatică față de pacient și rudele acestuia;
- să utilizeze actele normative ce reglementează domeniul oncologiei (protocoale, ghiduri, standarde etc.);
- să cunoască noțiunile generale și clasificările specifice (TNM, micro-/macroscopice) aplicabile în oncologie;
- să însușească particularitățile stărilor precanceroase;
- să determine factorii predispozanți și tipurile de profilaxie efectuate cu scop de prevenire a patologiei oncologice;
- să aprecieze semnele clinice generale și specifice (în dependență de localizare) ale unui proces oncologic;
- să cunoască pregătirea bolnavelor pentru investigațiile imagistice sugestive procesului oncologic benign și malign;
- să cunoască pregătirea bolnavelor pentru investigațiile endoscopice în examinarea pacientului oncologic;
- să demonstreze competențe de lucru în echipa multidisciplinară;
- să însușească metodele tratamentului specific în oncologie prescrise de medic;
- să cunoască principiile tratamentului personalizat al pacientului oncologic;
- să cunoască particularitățile de organizare și componentele unui act terapeutic reușit;
- să însușească principiile de dispensarizare a pacientului oncologic;
- să aplice cunoștințele acumulate în profilaxia maladiilor oncologice;
- să fie capabil să implementeze cunoștințele specifice acumulate în activitatea de asistent medical;
- să poată analiza datele de laborator în baza cunoștințelor teoretice acumulate privind parametrii specifici procesului oncologic;

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 18/21

- să asiste la efectuarea punțiilor tumorilor vizuale și a ganglionilor limfatici periferici;
- să asiste la prelevarea frotiului– amprență în tumorile vizuale (cancer cutanat, cancerul buzelor, cancerul mamar etc.);
- să asiste la efectuarea procedurilor de biopsie cu scop diagnostic;
- să asigure o supraveghere conformă și un nursing profesionist pre- și postterapeutic;
- să colaboreze eficient cu alți colegi din sistemul sanitar.

IX. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu manualul	Lucrul sistematic în bibliotecă și mediatica	Calitatea judecăților formate, gândirea logică, flexibilitatea.	Pe parcursul modulului
2.	Referat	Analiza surselor relevante la tema referatului. Analiza, sistematizarea și sinteza informației la tema propusă. Alcătuirea referatului în conformitate cu cerințele în vigoare și prezentarea lui la catedră/grupă.	Calitatea sistematizării și analizei materialului informațional obținut prin activitate proprie. Concordanța informației cu tema propusă.	Pe parcursul modulului
3.	Lucrul cu sursele informaționale	Lecturarea prelegerii sau materialul din manual la tema respectivă, cu atenție. Citirea întrebărilor din temă, care necesită o reflecție asupra subiectului. De făcut cunoștință cu lista surselor informaționale suplimentare la tema respectivă. De selectat surse de informație suplimentară la tema respectivă. Citirea textului în întregime, cu atenție și scrierea conținutului esențial. Formularea generalizărilor și concluziilor referitoare la importanța temei/subiectului.	Capacitatea de a extrage esențialul; Abilități interpretative; volumul muncii	Pe parcursul modulului
4.	Lucrul de acasă	Lucrul în scris în caietul de lucru în funcție de întrebarea sau problema formulată.	Corectitudinea soluționării problemei propuse pentru rezolvare.	Pe parcursul modulului
5.	Lucrul cu materiale on-line	Autoevaluarea on-line, studierea materialelor on-line de pe SITE catedrei, exprimarea opiniilor proprii prin forum și chat.	Numărul și durata intrărilor pe SITE, rezultatele autoevaluărilor	Pe parcursul modulului
6.	Pregătirea și susținerea prezentărilor	Selectarea temei cercetării, stabilirea planului cercetării, stabilirea termenilor realizării. Stabilirea componentelor	Volumul de muncă, gradul de pătrundere în esența temei proiectului, nivelul de argumentare științifică,	Pe parcursul modulului

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 19/21

		proiectului / prezentării PowerPoint – tema, scopul, rezultate, concluzii, aplicații practice, bibliografie. Recenzii colegi. Recenzii profesori	calitatea concluziilor, elemente de creativitate, formarea atitudinii	
7.	Analiza studiului de caz	Selectarea și descrierea studiului de caz. Analiza cauzelor problemelor apărute în studiul de caz. Pronosticul rezultatului scontat al cazului.	Analiză, sinteză, generalizarea datelor obținute prin investigare proprie. Formarea unui algoritm de cunoaștere în baza concluziilor obținute.	Pe parcursul modulului

X. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

• Metode de predare și învățare utilizate

La predarea îngrijirilor calificate în Oncologie sunt folosite diferite metode și procedee didactice, orientate spre însușirea eficientă și atingerea obiectivelor procesului didactic. În cadrul lecțiilor teoretice, de rând cu metodele tradiționale (lecție-expunere, lecție-conversație, lecție de sinteză) se folosesc și metode moderne (lecție-dezbatere, lecție-conferință, lecție problemizată). În cadrul lucrărilor practice sunt utilizate forme de activitate individuală, implicarea în investigații clinice și în tot procesul de îngrijirea bolnavilor oncologici.

Pentru însușirea mai profundă a materialului, se folosesc diferite sisteme semiotice (limbaj științific, limbaj grafic și computerizat) și materiale didactice (tabele, scheme, rentgenograme, tomografii computerizate, RMN, scintigrafii, mamografii și date endoscopice). În cadrul lecțiilor și activităților extracurriculare sunt folosite Tehnologii Informaționale de Comunicare – prezentări PowerPoint, lecții on-line.

Metode de predare și învățare utilizate

- Curs
- introductiv
- curent
- sinteză
- teoretico-practic
- dezbateri
- Lecții practice
- de sinteză
- repetitiv
- dezbateri
- Metode tradiționale
- studiu de caz
- jocuri de rol
- interactive
- lucrări de control

• *Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)*

Expunerea, prelegerea interactivă, demonstrația, problematizarea, lucrul în grup, studiul individual, lucrul cu manualul, învățarea prin filmul didactic și înregistrări audiovizuale, dezbateri, realizarea sarcinilor de laborator, rezolvarea problemelor, interviul de grup, studiul de caz clinic, controversa creativă, tehnica focus-grup, diagrama Venn, brainstorming, copacul ideilor, arborele lui Sapiro, ciorchinele.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 20/21

• **Metode de evaluare** (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)

- ✓ **Curentă:** control frontal sau/și individual prin
 - (b) rezolvarea problemelor de situație
 - (c) analiza studiilor de caz clinic
 - (d) realizarea unor jocuri de rol la subiectele discutate
 - (e) interpretarea datelor clinice, de laborator, imagistice și endolaparoscopice.
- ✓ **Finală:** examen

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-9,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Nota medie anuală și notele etapei de examinare finală (răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

X. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Prelegeri.
2. Sofroni D., Ghidirim N., Miron L., Martalog V., Rotaru T. *Tratat de oncologie*. Chișinău, I.S. FE-P "Tipografia Centrală", 2020, 1035 pag. . ISBN 978-9975-151-53-5.
3. Țîbîrnă G., Coșciug I., Sofroni D. *Ghid clinic de oncologie*. Chișinău, 2003, 828 p.

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 21/21

4. Ghidirim N., Țîbîrnă G., Sofroni D., Mereuță I. ATLAS TNM (ghid ilustrat de clasificare TNM/p TNM a tumorilor maligne). Traducere din limba franceză în română. Chișinău, 2000, 380 p.
5. N. Ghidirim. Dicționar explicativ de oncologie. Chișinău, 2005, 543 p.
6. Ghidirim N. Oncologie clinică. Chișinău, 1998.

B. Suplimentară

1. Friptu R., Emilian R., Cobîleanski S. ș.a. Bazele îngrijirii omului sănătos și bolnav. Centrul de Excelență în Medicină și Farmacie „Raisa Pacalo”, Chișinău, 2017, Tipografia Centrală, 296 p. CZU 616-082(075), ISBN 978-9975-53-869-5.
2. Protocol/Algoritm al deprinderilor practice. Tipografia Centrală, Ediția a II-a, Chișinău, 2017. Centrul de Excelență în Medicină și Farmacie „Raisa Pacalo”.
3. Carol Mozes. Tehnica îngrijirii bolnavului. Ediția VII-a. Editura medicală, București, 2007. 1246 p. ISBN 973-39-0320-5.
4. Radu Ruxandra Ofelia, Cercetare în nursing. Suport de curs pentru asistenții medicali, 2017.
5. Standart de pregătire profesională. Asistent medical generalist. Nivel 5. 2018, 140 p.
6. Lucian Miron, Eduard Bild, Ingrith Miron Ștefan Curescu. Elemente de nursing în cancer. Editura U.M.F. „Gr. T. Popa” IAȘI 2006.
7. Badulescu F., Danciulescu M., Crisan A., Schenker M., Curs de Oncologie Clinica și Nursing în Oncologie, Editura Medicală Universitară, Craiova, 2015.
8. Ghidirim N., Corcimaru I., Mereuță I., Bacalîm I., Martalog V., Corobcean N., Rotaru T. Semne, sindroame și personalități notorii în oncologie, hematologie și medicina universală (definiții și tălmăciri în limba română). Îndrumar clinico-didactic. Chișinău, 2015. – 186p.
9. Țîbîrnă A. Cancerul glandei tiroide. Chișinău, 2017, 320p.
10. Цыбырнэ Г., Корчмару И., Софрони Д. и др. Клиническая онкология. Учебник для студентов. Кишинев, 2005, 830 сHarrison's hematology and oncology / ed.: D. L. longo. - New York: McGraw-Hill Medical, 2013.
11. Feiler A.A., Ungureanu A.M. Manual de radiologie și imagistică medicală. Volumul I, Toracele. Timișoara, 2012. ISBN 9786068054834.
12. Martalog V., Cernat V., Ghidirim N. Cancerul bronhopulmonar. Chișinău, 2009, 48 p.
13. M. Grigorescu, A. Irimie, M. Beuran. Tratat de oncologie digestivă. Vol. 1 / - Bucuresti: Editura Academiei Romane, 2013
14. V. Martalog, V. Cernat, N. Ghidirim [et al.]. Cancerul bronhopulmonar: indicații metodice pentru studenți, rezidenți, medici de familie, oncologi, ftiziopneumologi / Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu"; IMSP Institutul Oncologic din Republica Moldova. - Chișinău: Continental-Grup, 2009.